

ΣΥΝΟΨΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ

Διαρροή ελαίων Μετασχηματιστή (Μ/Σ) της ΔΕΗ λόγω έντονων καιρικών φαινομένων

Ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ) έλαβε αναφορά από πολίτη, με την οποία, ο τελευταίος, διαμαρτυρόταν για παράλειψη οφειλόμενων ενεργειών από τη ΔΕΗ (περιοχή Άρτας) και τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Πρόνοιας της Ν.Α. Άρτας μετά από σχετική αναφορά που κατέθεσε στις 29-12-2008 για το παραπάνω θέμα.

Συγκεκριμένα, μετά από έκρηξη μετασχηματιστή (Μ/Σ), λόγω πτώσης κεραυνού σε κεντρικό στύλο της ΔΕΗ, υπήρξε διαρροή ορυκτελαίων που χρησιμοποιούνται ως μονωτικά Μ/Σ σε καλλιεργούμενο κήπο (λαχανόκηπο) ιδιοκτησίας της οικογενείας του αναφερόμενου. Έτσι, τα υγρά, όπως σημειώνεται σχετικά, κατέστρεψαν εντελώς 5 οπωροφόρα δέντρα, μία έκταση με λαχανικά 230 m², κλήματα κλπ. Επίσης, μέρος των υγρών αυτών λόγω της κατωφέρειας του εδάφους, σύμφωνα με την αναφορά, κατέληξε σε ρέμα, το οποίο οδηγείται σε τεχνητή λίμνη.

Ενώ υπήρξε άμεση αποκατάσταση της βλάβης και αντικατάσταση του Μ/Σ από τη ΔΕΗ, δεν υπήρξαν, εν τούτοις, ενέργειες που να σχετίζονται με την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

Σε σχετικό απαντητικό έγγραφο της ΔΕΗ προς τον πολίτη αναφερόταν ότι *«τα μονωτικά λάδια δεν δημιουργούν κανένα κίνδυνο για ανθρώπους ή το περιβάλλον και επί πλέον είναι ουσίες βιοδιασπώμενες...για το λόγο αυτό οφείλουμε να τον διαβεβαιώσουμε (ενν. τον πολίτη) με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο, επισυνάπτοντας και τα Δεδομένα Ασφαλείας, ότι δεν υφίσταται πράγματι ο παραμικρός κίνδυνος»*.

Ωστόσο, ο ΣΤΠ επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας της Ν.Α. Άρτας και τη ΔΕΗ/ΔΠΠ-Η και ζήτησε τα φύλλα ασφαλείας (MSDS) των ορυκτελαίων, τα οποία ήσαν στην αγγλική γλώσσα και τα οποία χαρακτήριζαν τρία ορυκτέλαια ως μη εύκολα βιο-διασπάσιμα. Αντιθέτως από την απάντηση της ΔΕΗ, από τα φύλλα ασφαλείας προέκυπτε σαφώς η δυνατότητα περιεχομένου βλαβερών ουσιών και βιο-συσώρευσης, ο κίνδυνος από την επαφή με το δέρμα και τη διαφυγή προς υδάτινους αποδέκτες και περιέχονταν επίσης συγκεκριμένα μέτρα για την *«ανάκτηση ελεύθερου προϊόντος με προσθήκη άμμου, χρώματος ή άλλου κατάλληλου απορροφητικού προϊόντος»* σε περίπτωση διαρροής.

Πέραν, όμως, των οδηγιών που αναφέρονται στα φύλλα ασφαλείας του κατασκευαστή του προϊόντος, ο Συνήγορος παρατήρησε ότι και η ΔΕΗ έχει αναγνωρίσει ότι τα προϊόντα αυτά πρέπει να συλλέγονται και να υποβάλλονται σε κατάλληλη διαχείριση. Συγκεκριμένα, στην Περιβαλλοντική Έκθεση της ΔΕΗ (Σεπτέμβριος 2006), η οποία αναρτάται στο διαδίκτυο, και ειδικότερα στο Κεφάλαιο των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από τα δίκτυα διανομής, σελίδα 75, αναγράφονται τα εξής: *«Για τη συλλογή, τον έλεγχο και εκποίηση των χρησιμοποιημένων ελαίων των μετασχηματιστών διανομής γίνεται προσπάθεια κατασκευής ειδικών εγκαταστάσεων σφραγιστηρίων Μ/Σ. Τέτοια έργα έχουν πραγματοποιηθεί στο παρελθόν σε αποθήκες της Διεύθυνσης Περιφέρειας Νήσων (ΔΠΝ) και της Διεύθυνσης Περιφέρειας Μακεδονίας Θράκης. Ένα σημαντικό τέτοιο έργο ολοκληρώθηκε πρόσφατα στην Περιφερειακή Αποθήκη Ρίου της Διεύθυνσης Περιφέρειας Πελοποννήσου – Ηπείρου (ΔΠΠ-Η) και περιλαμβάνει οικίσκο συλλογής ελαίου περίπου 10 μετασχηματιστών ταυτοχρόνως και 5 δεξαμενές συγκέντρωσης*

ελαίου έτσι ώστε η αποκομιδή του να γίνεται χωρίς οποιαδήποτε διαρροή προς το περιβάλλον (η υπογράμμιση δική μας)»

Τέλος, σύμφωνα με την ΚΥΑ Η.Π.13588/725/06 (ΦΕΚ Β 383/28-3-2006): *Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ «για τα επικίνδυνα απόβλητα» του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1991, τα παραπάνω υγρά ταξινομούνται ως «εν δυνάμει επικίνδυνα απόβλητα» με τον κωδικό ΕΚΑ: 13 03 07* : «μη χλωριωμένα έλαια μόνωσης και μεταφοράς θερμότητας με βάση τα ορυκτά».*

Ύστερα από τα παραπάνω ο Συνήγορος του Πολίτη ζήτησε από τη ΔΕΗ, σε συνεννόηση με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας, να προβεί στις απαραίτητες εργασίες απομάκρυνσης ή απορρύπανσης του χώματος το οποίο έχει ρυπανθεί με τα παραπάνω ορυκτέλαια. Η Διεύθυνση Δικτύου της ΔΕΗ ανταποκρίθηκε θετικά στις προτάσεις του Συνηγόρου. Κατόπιν κοινής αυτοψίας με τις αρμόδιες διευθύνσεις της Ν.Α. Άρτας, η οποία συνέστησε δειγματοληψία και χημική ανάλυση του εδάφους καθώς και απομάκρυνση και κατάλληλη διαχείριση του χώματος, η ΔΕΗ δέχθηκε να απομακρύνει το ρυπανθέν χώμα.